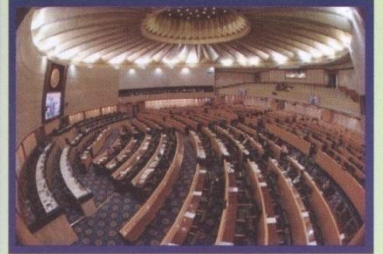
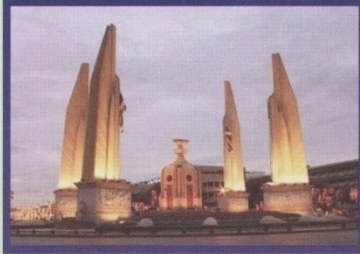

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงาน

วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

อ.พ. ๖๓/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (Agreement Establishing ASEAN+3 Macroeconomic Research Office) เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Macroeconomic Research Office : AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของภูมิภาค โดยการเฝ้าระวังสถานะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินแบบพหุภาคีตามกรอบอาเซียน+๓ และความตกลงดังกล่าว ได้กำหนดให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้แทนของสมาชิกและผู้แทนสำรองในคณะกรรมการบริหาร ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๔ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าสำนักงานสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ เป็นนิติบุคคลและให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย และกำหนดให้สำนักงานดังกล่าวพร้อมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามไว้ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ อันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ และเพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ (ร่างมาตรา ๓)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ได้กำหนดให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่สำนักงานสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (AMRO) และบุคคลของ AMRO นั้น ประเทศไทยควรกำหนดการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันให้เป็นไปตามหลักความจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ (Function Necessity) ซึ่งจะต้องพิจารณาโครงสร้าง วัตถุประสงค์ และภารกิจของ AMRO เป็นสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และภารกิจของ AMRO โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ให้กับองค์การระหว่างประเทศอื่น ทั้งนี้ ขอบเขตของเอกสิทธิ์และความคุ้มกันนั้นไม่ควรจะให้มากกว่าองค์การระหว่างประเทศอื่นที่มีโครงสร้างและภารกิจที่คล้ายกัน เช่น ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) เป็นต้น

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กรกฎาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฐ ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาภรณ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก	นิติกรชำนาญการ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกันย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลญาติ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
 คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
 ของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.
 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
 คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
 ของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
 - คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมายประกอบ
 ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงาน
 วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. -๑-
 - ร่างกรอบการเจรจาเพื่อการยกระดับสำนักงาน
 วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Macroeconomic
 Research Office: AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศ -๓-
 - CMIM : กลไกคุ้มครองทางการเงินในภูมิภาค -๖-
 - บทความพิเศษ ความร่วมมือด้านการเงินอาเซียน+๓ -๑๔-

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงาน
 วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.
 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
 คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
 ของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.
 (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๕)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงาน

วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (Agreement Establishing ASEAN+3 Macroeconomic Research Office) เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Macroeconomic Research Office : AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของภูมิภาค โดยการเฝ้าระวังสถานะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินแบบพหุภาคีตามกรอบอาเซียน+๓ และความตกลงดังกล่าว ได้กำหนดให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

ของภูมิภาคอาเซียน+๓ รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้แทนของสมาชิกและผู้แทนสำรองในคณะกรรมการบริหาร ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

- กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าสำนักงานสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ เป็นนิติบุคคลและให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย และกำหนดให้สำนักงานดังกล่าวพร้อมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามไว้เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ อันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ และเพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ เพื่อคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ให้บรรลุตามความมุ่งประสงค์

(๑) ให้ยอมรับนับถือว่าสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย

(๒) ให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้แทนของสมาชิกและผู้แทนสำรองในคณะกรรมการบริหาร ทั้งนี้ ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยหรือเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามไว้เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของ
ภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Finance Ministers and Central Bank Governors' Meeting: AFMGM+3) เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ได้มีมติให้เร่งรัดการดำเนินการยกระดับสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ จากสถานะบริษัทจำกัดที่จัดตั้ง ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศโดยเร็ว ประเทศสมาชิกอาเซียน+๓ จึงได้ร่วมกันยกร่างความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (Agreement Establishing ASEAN+3 Macroeconomic Research Office ("AMRO")) เพื่อให้ AMRO เป็นองค์การระหว่างประเทศ โดยมีหน้าที่หลักในการ ๑) ติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของแต่ละประเทศสมาชิกและของภูมิภาคอาเซียน+๓ ประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้อง และ ๒) สนับสนุนการทำงานของมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation: CMIM) ให้มีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ร่วมลงนามในร่างความตกลงข้างต้น พร้อมกับประเทศสมาชิกอาเซียน+๓ อื่น ๆ (รวมเขตบริหารพิเศษฮ่องกง) เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงวอชิงตัน ดี ซี ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑.๒ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ AMRO ในฐานะองค์การระหว่างประเทศ โดยจะทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์จาก AMRO ซึ่งมีภารกิจหลักในการทำหน้าที่เฝ้าระวัง (Surveillance) ทางเศรษฐกิจทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค โดยการติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือในกรอบอาเซียน+๓ ให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ประสานงานหลักกับ AMRO ในส่วนของประเทศไทย

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เพื่อเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีตามความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (Agreement Establishing ASEAN+3 Macroeconomic Research Office ("AMRO")) ซึ่งมีสถานะเป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และกำหนดให้ภาคีสัญญาต้องให้สถานะทางกฎหมาย เอกสิทธิ์ และความคุ้มกันแก่ AMRO และบุคลากรของ AMRO ที่ปฏิบัติงานให้ AMRO ทำให้ต้องออกกฎหมายภายในเพื่อรองรับพันธกรณีดังกล่าว ก่อนที่จะมีการให้สัตยาบันความตกลงฉบับนี้ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเสนอร่าง "พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ." (พระราชบัญญัติฯ) ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

พระราชบัญญัติฉบับนี้จะคุ้มครองการดำเนินงานในประเทศไทยของ AMRO ให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ตามความตกลงจัดตั้ง AMRO ซึ่งรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน+๓ ทั้ง ๑๓ ประเทศรวมทั้งเขตบริหารพิเศษฮ่องกงได้ลงนามไว้

๖. ความพร้อมของรัฐ

กระทรวงการคลังมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร องค์กร และทรัพยากรอื่น ๆ ที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังรับผิดชอบงานหลักด้านการประสานงานและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ AMRO

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

ดำเนินงานในลักษณะพหุภาคีซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน+๓ ซึ่งเป็นสมาชิกของ AMRO โดยในส่วนของประเทศไทย กระทรวงการคลังดำเนินงานร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย

๙. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อร่วมจัดทำทำเนียบของไทยในการยกระดับ AMRO ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศ พิจารณาร่างความตกลงจัดตั้ง AMRO ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนของกฎหมายไทย รวมทั้งกำหนดขอบเขตการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่เหมาะสมแก่ AMRO และเจ้าหน้าที่ของ AMRO

ร่างกรอบการเจรจาเพื่อการยกระดับสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
(ASEAN+3 Macroeconomic Research Office: AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศ*

๑. ความเป็นมา เหตุผล และความจำเป็น

ความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียน+๓ เกิดจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี ๒๕๔๐ ทำให้ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาความร่วมมือเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินที่เข้มแข็งและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจได้ในอนาคต

๑.๑ ความเป็นมา

๑) ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๓ (The 13th ASEAN+3 Finance Ministers' Meeting: AFMM+3) เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ ประเทศอุซเบกิสถาน ได้ให้ความเห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานระวิงภัยทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่เป็นอิสระ โดยเรียกว่าสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) หรือ ASEAN+3 Macroeconomic Research Office: AMRO โดยจะทำหน้าที่

- ติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของแต่ละประเทศสมาชิกและของภูมิภาคอาเซียน+๓ ประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งการเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้อง และ

- สนับสนุนการทำงานของมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation : CMIM) ให้มีประสิทธิภาพ และเห็นชอบ ให้หน่วยงานนี้จัดตั้งที่ประเทศสิงคโปร์ โดยในช่วงเริ่มต้นให้จัดตั้งในรูปแบบของบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายสิงคโปร์ เนื่องจากมีความรวดเร็วในการจัดตั้งมากกว่ารูปแบบอื่น

๒) ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AMRO (Articles of Agreement in respect of the ASEAN+3 Macroeconomic and Research Office: AOA) เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และปลัดกระทรวงการคลังได้ลงนามในความตกลงฯ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔ โดย AMRO ได้เริ่มดำเนินงาน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔

* ที่มา : ร่างกรอบการเจรจาเพื่อการยกระดับสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+3 (ASEAN+3 Macroeconomic Research Office: AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศ, สำนักการเงินการคลังอาเซียน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๓) ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน+๓ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ได้มีมติเห็นชอบให้เร่งรัดการดำเนินการยกระดับ AMRO ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศโดยเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ AMRO

๑.๒ บทบาทและหน้าที่ของ AMRO

AMRO เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจ และการเงินของแต่ละประเทศสมาชิกและของภูมิภาคอาเซียน+๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งการเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบวิกฤตเศรษฐกิจหรือมีแนวโน้มที่จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานของ CMIM ในการเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินของกลุ่มประเทศอาเซียน+๓

๑.๓ เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากความตกลงจัดตั้ง AMRO ให้องค์การระหว่างประเทศนั้น มีการระบุถึงการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันจากประเทศสมาชิกเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของ AMRO ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมาในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) หรือ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ประเทศไทยจะดำเนินการออกกฎหมายภายในมารองรับสมาชิกภาพ รวมถึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันกับแต่ละองค์การฯ ด้วย ดังนั้น จึงถือได้ว่าเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาระหว่าง ประเทศตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากเป็นกรณีที่จะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา และเห็นควรเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ เพื่อกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้นำกรอบการเจรจาดังกล่าวไปใช้ในการเจรจากับประเทศสมาชิกต่อไป

๒. สาระสำคัญของร่างกรอบการเจรจา

๒.๑ การจัดตั้งองค์กร

ยกระดับ AMRO เป็นองค์การระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของ AMRO ให้มีความเป็นอิสระในการประเมินภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศสมาชิกอาเซียน+๓ รายประเทศและของทั้งภูมิภาค

๒.๒ โครงสร้างการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ AMRO อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน+๓

๒.๓ การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกัน (Privileges and Immunities: P&I)

การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่ AMRO และบุคลากรของ AMRO ควรเป็นไปตามหลักความจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ (Functional Necessity) ซึ่งจะต้องพิจารณาโครงสร้างวัตถุประสงค์และภารกิจของ AMRO เป็นสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และภารกิจของ AMRO และพิจารณาเปรียบเทียบกับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ให้กับองค์การระหว่างประเทศอื่น ทั้งนี้ ขอบเขตของเอกสิทธิ์และความคุ้มกันนั้น ไม่ควรจะให้มากกว่าองค์การระหว่างประเทศอื่นที่มีโครงสร้างและภารกิจที่คล้ายกัน เช่น ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของกฎหมายภายในของแต่ละประเทศสมาชิกเป็นสำคัญ

๒.๔ การระงับข้อพิพาท

กรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกกับ AMRO ให้สามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทในทางสากลได้ อาทิ วิธีอนุญาโตตุลาการหรือการจัดตั้งองค์คณะไต่สวน (tribunal) ทั้งนี้ กลไกดังกล่าวต้องมีความเป็นกลาง มีขั้นตอนที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมแก่ประเทศสมาชิกทุกประเทศ

๒.๕ เรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ให้เจรจาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและประเด็นดังกล่าวต้องเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย
ในภาพรวม

CMIM: กลไกคุ้มครองทางการเงินในภูมิภาค*

การพัฒนา กลไกคุ้มครองทางการเงินในภูมิภาค เพื่อให้เป็นเครื่องมือรองรับความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้ภายใต้บริบทของการเปิดเสรีการค้าการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน

การเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน และการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกันที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันทำให้การดูแลเสถียรภาพระบบการเงินเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการเชื่อมโยงนำไปสู่การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสี่ยงทางด้านสภาพคล่องทางการเงินของประเทศได้ ดังนั้นการพัฒนา กลไกคุ้มครองทางการเงิน (financial safety net) ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเปรียบเสมือนการทำประกันภัย เพื่อป้องกันความเสียหายของเศรษฐกิจในภาวะที่ ประสบวิกฤติการเงิน จึงเป็นนโยบายที่แต่ละประเทศให้ความสำคัญ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจถึงกลไกคุ้มครองทางการเงินของภูมิภาคอาเซียน ทั้งในกรอบมาตรการริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (CMIM) ของกลุ่มประเทศอาเซียน+3 และกรอบ ASEAN Swap Arrangement (ASA) รวมทั้งประเมินความสามารถของกลไกดังกล่าวว่าจะสามารถสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ประเทศในภูมิภาคได้จริงหรือไม่และดีเพียงใด

ในขณะที่ กระแสของการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจเพื่อการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุน กำลังได้รับความสนใจจากนานาประเทศ ซึ่งที่เด่นชัดและใกล้ตัวที่สุดก็คงจะเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community: AEC) ที่ก่อให้เกิดตลาดการค้าการลงทุนที่ใหญ่และเชื่อมโยงกันมากขึ้นนำไปสู่การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศจำนวนมาก และหากประเทศในกลุ่มมีความเปราะบางทางเศรษฐกิจและการเงินภาวะดังกล่าวก็สามารถส่งต่อไปสู่ประเทศอื่นในกลุ่มได้ ดังนั้นการสร้างกลไกคุ้มครองทางการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบการเงินในภูมิภาค ดังเช่นมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ พหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralization Agreement: CMIM) ซึ่งเป็นความตกลงแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของกลุ่มประเทศอาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี) เพื่อรองรับปัญหาการขาดสภาพคล่องเงินตราต่างประเทศสกุลหลักทั้งเงินดอลลาร์ สรอ. เงินเยน และเงินยูโร เมื่อเกิดปัญหาขาดดุลการชำระเงินรวมถึงการป้องกันวิกฤติการเงินที่ อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต นอกจากนี้อาเซียนยังมีกลไกรักษาเสถียรภาพทางการเงินที่สร้างไว้ตั้งแต่ อดีต คือ ความตกลงแลกเปลี่ยนเงินตรา ASEAN Swap Arrangement (ASA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ลักษณะเดียวกันกับ CMIM บทความนี้จัดทำเพื่อสร้างความเข้าใจถึงกลไกคุ้มครองทางการเงินของอาเซียนทั้งกรอบ CMIM และ ASA รวมถึงความสามารถในการปรับใช้กลไกทั้งสองดังกล่าวอย่างเหมาะสม

* ที่มา : CMIM: กลไกคุ้มครองทางการเงินในภูมิภาค, โดย วิสาข์ โทโพธิ์ไทย และ ฐิติพร บรรจงกาลกุล, สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/ArticleAndResearch/FAQ/FAQ_95.pdf.

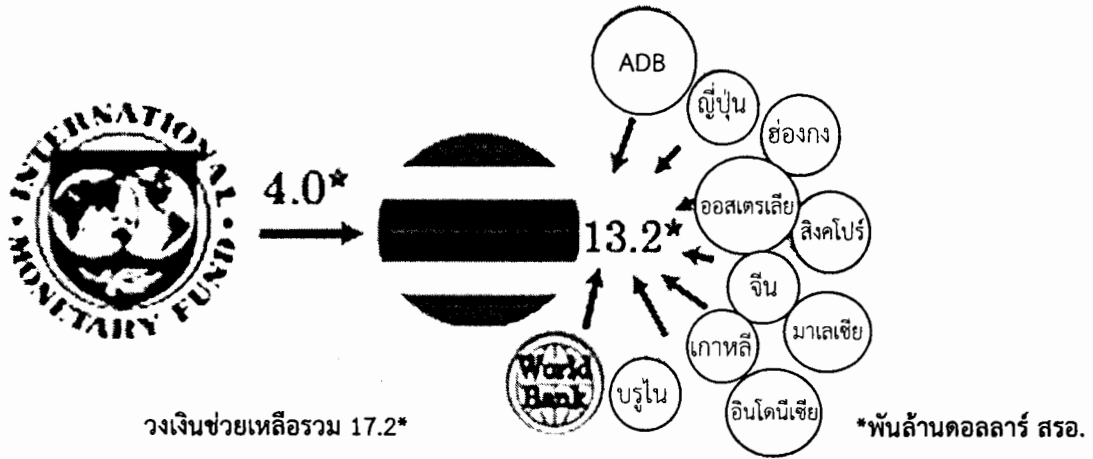
1. ทำความรู้จักกับกลไกทางการเงินของภูมิภาค

ย้อนกลับไปในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียปี 1997 ประเทศในภูมิภาคส่วนใหญ่ต่างประสบปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติต่อเศรษฐกิจในภูมิภาคลดลง และถอนการลงทุนออกจากประเทศ แต่ละประเทศจึงมีนโยบายสะสมเงินสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นปราการด่านแรก (first line of defense) ที่ จะรองรับความผันผวนของสภาพคล่องเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งขยายความร่วมมือของทางการในรูปแบบความตกลงแลกเปลี่ยนเงินตราทวิภาคีและพหุภาคีเป็นกลไกคุ้มครองทางการเงินในระดับภูมิภาค (regional financial safety net) และเป็นแหล่งเงินสำรองฉุกเฉินในฐานะปราการด่านที่สอง (second line of defense) ป้องกันความเสี่ยงที่อาจส่งผ่านจากประเทศหนึ่งสู่อีกประเทศหนึ่ง (contagion effects) และที่สำคัญคือลดการพึ่งพาแหล่งเงินภายนอก เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF)

อย่างไรก็ดีความจำเป็นของแหล่งเงินภายนอกยังคงมีอยู่หากเกิดวิกฤติการเงินที่มีความรุนแรง เช่น ในช่วงวิกฤติปี 1997 ซึ่ง IMF คือที่พึ่งสุดท้าย (lender of last resort) สำหรับหลายประเทศในภูมิภาคเพียงแต่เงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือของ IMF ส่วนใหญ่ในช่วงเวลาดังกล่าว คือการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศผู้กู้ผ่านการดำเนินนโยบายการเงินการคลังและนโยบายเศรษฐกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวดในปี 1977 ภูมิภาคอาเซียนภายใต้การริเริ่มของประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ได้จัดตั้งกลไกคุ้มครองทางการเงินขึ้นในชื่อ ASEAN Swap Arrangement (ASA) เพื่อให้ความช่วยเหลือ กรณีประเทศสมาชิกประสบปัญหาขาดสภาพคล่องเงินตราต่างประเทศระยะสั้น ผ่านกลไกการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Swap) ระหว่างเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. กับสกุลเงินท้องถิ่นที่ใช้เป็นหลักประกัน

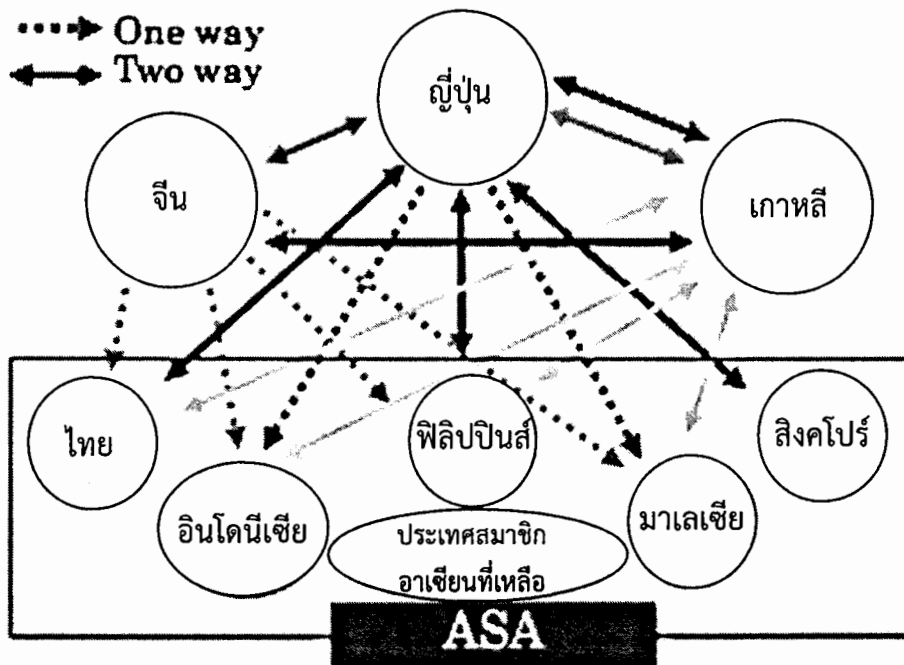
ในทางปฏิบัติวงเงินคุ้มครองภายใต้กรอบ ASA ดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะเยียวยาทางเศรษฐกิจได้จริง โดยไทยต้องขอรับความช่วยเหลือจากประเทศอื่นในภูมิภาค (รูป 1) ข้อจำกัดดังกล่าวคือปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้ประเทศอาเซียนหันกลับมาให้ความสนใจกับการพัฒนาความร่วมมือด้านการเงินภายในภูมิภาคมากขึ้น ซึ่งกลไกให้ความช่วยเหลือในช่วงวิกฤติ 1997 ได้กลายมาเป็นต้นแบบความร่วมมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มประเทศอาเซียน+3 ในเวลาต่อมา

รูป 1 : กลไกการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยในช่วงวิกฤติ 1997

จากการประชุมรัฐมนตรีการคลังของประเทศอาเซียน+3 ที่ จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2000 นอกเหนือจากการพัฒนา ASA โดยขยายจำนวนสมาชิกให้ครบทั้ง 10 ประเทศอาเซียนแล้ว ได้เกิดความร่วมมือทางการเงินรูปแบบใหม่ขึ้นระหว่างประเทศอาเซียน+3 คือ มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ หรือ Chiang Mai Initiative (CMI) ซึ่งเป็นเครือข่ายการทำความตกลงแลกเปลี่ยนเงินตราแบบทวิภาคี (Network of Bilateral Swap Agreements: BSAs) (รูป 2) ทั้งในรูปแบบการให้ความช่วยเหลือฝ่ายเดียวของประเทศ+3 (one-way swap) และการให้ความช่วยเหลือแบบต่างตอบแทน (two-way swap) ระหว่างประเทศ+3 และอาเซียนประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการทำ BSAs ภายใต้กรอบ CMI โดยมีการเพิ่มวงเงินสำหรับการทำ BSAs มากขึ้นเป็นลำดับ ในขณะที่ ASA มีวงเงินเพียง 2 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และในปี 2010 ได้พัฒนา CMI ไปสู่ความเป็นพหุภาคีหรือที่รู้จักกันในนาม Chiang Mai Initiative Multilateralization Arrangement (CMIM) โดยยังคงไว้ซึ่งกลไกในลักษณะเดียวกับ ASA หรือ CMI

รูป 2 : Network of Bilateral Swap Agreements (BSAs)

ในช่วงแรกวางเงินรวมของ CMIM ได้ถูกกำหนดไว้ที่ 120 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และประเทศสมาชิกจะขอใช้วงเงินได้ก็ต่อเมื่อประสบปัญหาแล้ว (crisis resolution) ภายหลังจึงมีการปรับปรุง CMIM และมีผลการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2014 โดยเพิ่มบทบาทการเป็นกลไกป้องกันก่อนเกิดวิกฤติ (crisis prevention) ขยายวงเงินรวมเป็น 240 พันล้านดอลลาร์ สรอ. อย่างไรก็ตาม ความน่าเชื่อถือของ IMF ที่ยังคงเป็นที่ ยอมรับในเกือบทุกประเทศ ทำให้ในท้ายที่สุดแล้วหลักการ “การพึ่งพิงกันเอง” ตามกลไก CMIM ก็ยังคงมีความเชื่อมโยงกับระบบ IMF กล่าวคือ

(1) การขอรับความช่วยเหลือเต็มจำนวนของ CMIM จะเกิดได้ต่อเมื่อประเทศสมาชิกขอความช่วยเหลือและเข้าโปรแกรม IMF แล้วเท่านั้น โดยประเทศสมาชิกจะสามารถขอรับความช่วยเหลือเบื้องต้นได้ทันทีร้อยละ 30¹ ของวงเงินทั้งหมดที่มีสิทธิจะขอได้ (CMIM delinked portion) ส่วนอีกร้อยละ 70 ที่ เหลือจะขอใช้ได้ก็ต่อเมื่อผ่านการอนุมัติและเข้าโปรแกรมเงื่อนไขของ IMF แล้ว (CMIM linked portion) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้ให้ความช่วยเหลือ หรือ “เจ้าหนี้” ที่ต้องการความมั่นใจผ่านการเชื่อมโยงกับ IMF เนื่องจากกลไก CMIM ยังไม่มีระบบติดตามเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ เป็นลูกหนี้ที่มีประสิทธิภาพ และมีประสบการณ์มากเพียงพออย่าง IMF

(2) การส่งผ่านรูปแบบการกำหนดเงื่อนไข (conditionality) สำหรับพิจารณาอนุมัติวงเงินช่วยเหลือที่ สะท้อนมาจากรูปแบบของ IMF ที่มีประสิทธิภาพ เช่น การประเมินภาวะเศรษฐกิจ การประเมินความจำเป็นของการใช้วงเงิน และการกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติหลังจากได้รับวงเงินแล้ว

(3) การมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดตามภาวะเศรษฐกิจของภูมิภาค (surveillance unit) ที่ทำหน้าที่คล้ายคลึงกับ IMF ในชื่อของ ASEAN+3 Macroeconomic Surveillance Office (AMRO) ซึ่งในยามปกติมีหน้าที่ติดตามเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของประเทศอาเซียน+3 และในยามวิกฤติ ก็มีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศผู้ขอเบิกถอนเงิน

2. CMIM กับบทบาทการ เป็นกลไกคุ้มครองทางการเงินของภูมิภาค

การจะบ่งชี้หากกลไกที่ดีที่สุดนั้นเป็นไปได้ยาก แต่การพิจารณาว่ากลไกใดเหมาะสมที่สุดต่อภาวะวิกฤติของแต่ละประเทศคือสิ่งจำเป็นโดยนิยามของคำว่า “เหมาะสม” นั้น อาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาสองประการด้วยกันคือ ความสะดวกในการขอรับความช่วยเหลือ และความเพียงพอของวงเงิน

¹ วงเงินขอรับความช่วยเหลือเบื้องต้นมีการปรับเพิ่มจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 30 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 17 กรกฎาคม 2014.

(1) ความสะดวกในการขอรับความช่วยเหลือภายใต้กลไก

ตาราง 1 : การเปรียบเทียบระหว่าง CMIM และ ASA

	CMIM	ASA
ขั้นตอน	ละเอียดซับซ้อน	สั้นและง่าย
เงื่อนไข	มี	ไม่มี
การติดตาม	มีกลไกคล้าย IMF	ไม่มี

ขั้นตอนการขอรับความช่วยเหลือภายใต้กลไก CMIM ประเทศสมาชิกจะสามารถเบิกใช้วงเงินได้ต่อเมื่อผ่านเงื่อนไขที่กำหนดและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการระดับปลัดกระทรวงการคลัง และรองผู้ว่าการธนาคารกลางแล้ว แต่ภายใต้ ASA หลังจากประเทศสมาชิกยื่นเรื่องต่อประเทศผู้ประสานงานเพื่อแจ้งขอรับความช่วยเหลือ และประเทศสมาชิกอื่นอนุมัติแล้วก็จะทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินตรากันเป็นคู่ๆ ได้ทันที

เงื่อนไขกำหนดที่ ประเทศผู้ขอรับความช่วยเหลือภายใต้กลไก CMIM ต้องปฏิบัติตาม เช่น จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจและฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศ ต้องรักษาระดับเงินสำรองระหว่างประเทศไม่ต่ำกว่า 3 เดือนของมูลค่านำเข้าและหนี้ต่างประเทศระยะสั้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างระเบียบวินัยทางการเงิน ในขณะที่ ASA ไม่ได้มีการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการขอเบิกใช้วงเงินมากนัก

นอกจากนี้กลไก CMIM มียังมีระบบตรวจสอบและติดตามภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอิสระผ่าน AMRO แต่สำหรับ ASA นั้นได้ถูกสร้างมาจากความตกลงร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะดูแลซึ่งกันและกันจึงไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดูแลอย่างเป็นรูปธรรม

(2) ความเพียงพอของวงเงินกลไกต่อขนาดเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

ตารางที่ 2 : ความเพียงพอของวงเงินต่อขนาดเศรษฐกิจ

CMIM	ASA
- สัดส่วนวงเงินช่วยเหลือสำหรับกลุ่มประเทศขนาดเล็กจะสูงกว่า	- สัดส่วนวงเงินช่วยเหลือเป็น 2 เท่าของเงินสมทบเหมือนกันทุกประเทศ
- ในภาพรวมมีความเหมาะสมกับขนาดเศรษฐกิจของประเทศอาเซียนมากกว่า	- มีความเหมาะสมกับกลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดเล็กของอาเซียน
- วงเงินรวมมีขนาดใหญ่ แต่มีเพียงร้อยละ 30 ของวงเงินที่เป็นอิสระจากการเชื่อมโยงกับ IMF	- วงเงินรวมมีขนาดเล็ก แต่ไม่ต้องเชื่อมโยงกับ IMF สามารถขอใช้ได้เต็มจำนวน

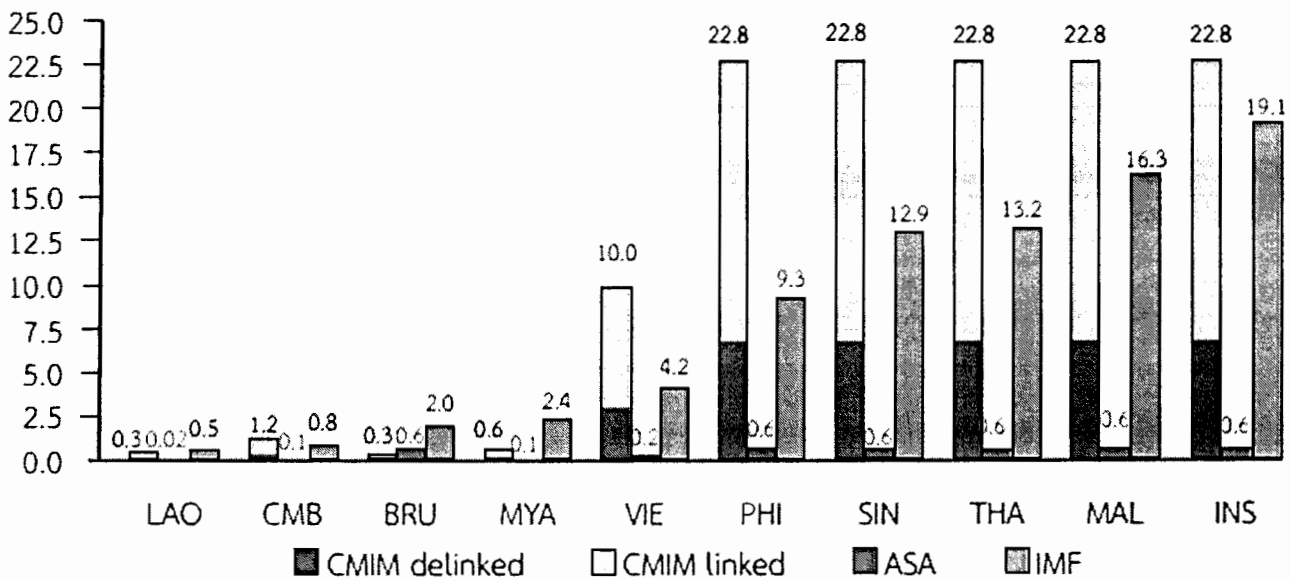
ตาราง 3 : วงเงินสมทบในแต่ละกลไก
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

ประเทศ	ASA	CMIM
สปป.ลาว (LAO)	10	60
กัมพูชา (CMB)	30	240
บรูไนดารุสซาลาม (BRU)	300	60
เมียนมาร์ (MYA)	40	120
เวียดนาม (VIE)	120	2,000
ฟิลิปปินส์ (PHI)	300	9,104
สิงคโปร์ (SIN)	300	9,104
ไทย (THA)	300	9,104
มาเลเซีย (MAL)	300	9,104
อินโดนีเซีย (INS)	300	9,104

แหล่งข้อมูล : ธนาคารแห่งประเทศไทย IMF data

พันล้านดอลลาร์ สรอ.

รูป 3 : วงเงินช่วยเหลือที่ขอรับได้ตามกลไกของภูมิภาค

หากพิจารณาความเพียงพอของวงเงินกลไกคุ้มครองต่อขนาดเศรษฐกิจโดยใช้เกณฑ์ตัวเลข GDP ปี 2012 พบว่าเงินช่วยเหลือภายใต้ CMIM ของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเล็ก คือ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม (BCLMV) สูงถึง 5 เท่าของเงินสมทบ ในขณะที่ ASA มีวงเงินช่วยเหลือเพียงแค่ 2 เท่าของเงินสมทบ (ตาราง 3 และรูป 3) หากรวมวงเงินช่วยเหลือที่ขอรับได้ตามกลไกคุ้มครองของภูมิภาคซึ่งเป็นอิสระจากการเชื่อมโยงกับ IMF (CMIM delinked portion) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30

ของวงเงิน CMIM ทั้งหมดกับ ASA แล้ว จะอยู่ที่ร้อยละ 40-60 ของวงเงินที่อาจขอรับจาก IMF ได้ ซึ่งก็เหมาะสมที่จะใช้เยียวยาภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่ยังไม่ถึงขั้นรุนแรงได้

ทั้งนี้ CMIM delinked portion บวกกับเงินช่วยเหลือภายใต้ ASA ยังต่ำกว่าเงินช่วยเหลือจาก IMF แต่หากสมาชิกเข้าโปรแกรมเงื่อนไขของ IMF แล้ว สมาชิกจะได้รับเงินจากกลไก CMIM สูงกว่าเงินกู้จาก IMF โดยภายใต้กลไก CMIM นี้ไทยสามารถเบิกขอความช่วยเหลือจำนวน 22.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งครอบคลุมกรณีวิกฤตการเงินของไทยในปี 1997 ที่เคยขอรับวงเงินช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศและพันธมิตรในภูมิภาคจำนวน 17.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. กล่าวโดยสรุป วงเงินโดยรวมของ CMIM จะมีความเหมาะสมกับขนาดเศรษฐกิจของประเทศอาเซียน แต่เมื่อพิจารณาปัจจัยร่วมเรื่องความเสถียรในการขอรับความช่วยเหลือ ASA ก็เป็นอีกหนึ่งทางเลือก ซึ่งหากพิจารณาลึกลงไปถึงสัดส่วนของ CMIM delinked portion บนสมมติฐานว่าประเทศในภูมิภาคประสบกับภาวะวิกฤติที่ต้องการสภาพคล่องในระยะสั้นและวงเงินที่ไม่ สูงมากนัก อย่างเช่นภาวะ idiosyncratic risk การเข้าถึงแหล่งเงินของภูมิภาคซึ่งเป็นอิสระจาก IMF ได้ก็เป็นเรื่องดี โดยหากนำมาใช้ควบคู่กับ ASA แล้ว ก็น่าจะเป็นการผสมผสานที่ลงตัวในระดับหนึ่ง

3. CMIM กับความท้าทายข้างหน้า

การขยายกรอบความร่วมมือในด้านกลไกความมั่นคงทางการเงินจาก “อาเซียน” ไปสู่ “อาเซียน+3” ถือเป็นนโยบายที่สำคัญและสอดคล้องกับทิศทางการรวมตัวทางเศรษฐกิจการเงินระหว่างประเทศในปัจจุบัน หากพิจารณาถึงปัจจัยเรื่องความเสถียรในการให้ความช่วยเหลือเพื่อป้องกันการลุกลามของปัญหาในภูมิภาค (contagion effects) หรือการมีเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือที่ผ่อนคลาย หรือความสามารถในการติดตามวิเคราะห์เศรษฐกิจในภูมิภาคได้อย่างใกล้ชิดแล้ว นับว่ากลไก CMIM และ ASA เป็นตัวเลือกสำคัญที่น่าสนใจที่ประเทศสมาชิกสามารถนำมาประยุกต์ ใช้ได้ก่อนที่จะหันไปหาแหล่งเงินภายนอกอย่าง IMF

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความท้าทายที่รออยู่ข้างหน้าดังนี้

(1) การพัฒนาระบบติดตามภาวะเศรษฐกิจของภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเอื้อต่อการตรวจหาความผิดปกติทางเศรษฐกิจได้เร็วขึ้น และยับยั้งปัญหาไม่ให้ลุกลามไปยังประเทศอื่นได้อย่างรวดเร็ว

(2) การเพิ่มวงเงินเพื่อรองรับวิกฤติทางการเงินในรูปแบบ systemic crisis ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตแม้ในทางปฏิบัติกลไก CMIM มีการพัฒนามากขึ้นในช่วงที่ผ่านมา แต่เมื่อพิจารณาความเพียงพอของวงเงินแล้วนั้น กลไกที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมวิกฤตที่เกิดขึ้นกับหลายประเทศในภูมิภาคพร้อมๆ กันทั้งนี้ปัจจุบันมีเพียง European Stability Mechanism (ESM) ของยุโรปเท่านั้นที่มีวงเงินเพียงพอที่จะรองรับวิกฤติทางการเงินระดับภูมิภาคได้

แม้ประสิทธิภาพของกลไกคุ้มครองทางการเงินระดับภูมิภาคยังต้องพัฒนาต่อไป แต่ก็กล่าวได้ว่าตั้งแต่วิกฤติการเงินโลกครั้งล่าสุดในปี 2008 เป็นต้นมา ความสำคัญของการมีกลไกคุ้มครองทางการเงินในระดับภูมิภาคอย่าง CMIM ก็ได้รับการตอกย้ำยิ่งขึ้น โดยในที่ประชุม The International Monetary and Financial Committee (IMFC) เมื่อปี 2011 กลุ่ม G20 ได้มีการกำหนดกรอบพื้นฐานสำหรับความร่วมมือระหว่าง IMF และกลไกคุ้มครองทางการเงินของภูมิภาคอื่นด้วย สำหรับกรณี CMIM ที่มีความเชื่อมโยงกับ IMF ด้วยนั้น การนำกรณีศึกษาของ EU มาปรับใช้ เช่น การกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างกัน (Formal Guidance) ให้ชัดเจนถึงหน้าที่ อำนาจ และบทบาทของกลไกและ IMF เพื่อให้ความช่วยเหลือสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ไม่ซ้ำซ้อนกันในกรณีที่ เกิดวิกฤติจะช่วยให้ความช่วยเหลือในภาวะวิกฤติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทความพิเศษ ความร่วมมือด้านการเงินอาเซียน+๓*

สืบเนื่องจากการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (AFMM) มีการดำเนินงานสำคัญ ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ กระบวนการเฝ้าระวังอาเซียน (ASP) และแผนสำหรับการบูรณาการด้านนโยบายและระบบการเงินของอาเซียน (RIA-Fin) โดยในส่วนแผนฯ นั้น มีกิจกรรมสำคัญอยู่ ๔ ด้าน คือ

- (๑) การพัฒนาตลาดทุน
- (๒) การเปิดเสรีบริการทางการเงิน
- (๓) การเปิดเสรีบัญชีทุน และ
- (๔) ความร่วมมือด้านสกุลเงินอาเซียน

โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนที่เข้มแข็ง ความร่วมมือด้านสกุลเงินอาเซียน มีการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ ความริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralization : CMIM) โดยเริ่มต้นมาจากความริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative : CMI) ของการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+๓ (AFMM+3) ในปี ๒๐๐๐ ซึ่งถือเป็นเครือข่ายการเตรียมการแลกเปลี่ยนเงินตราแบบทวิภาคี เพื่อลดข้อจำกัดในด้านสภาพคล่องระยะสั้นของภูมิภาค และเสริมการเตรียมความพร้อมทางการเงินของภูมิภาค ปี ๒๐๐๔

ที่ประชุมรัฐมนตรีกระทรวงการคลังอาเซียน+๓ เห็นด้วยที่จะสนับสนุนความริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (CMIM) ต่อมาในเดือนมีนาคม ๒๐๑๐ มีการขยายข้อตกลง swap ในมูลค่า ๑๒๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งถือว่าความริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคีเป็นการตอบสนองต่อวิกฤตการเงินโลกจากอาเซียน จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีครั้งสำคัญ และเพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของ CMIM จึงได้มีการจัดตั้งสำนักวิจัยเศรษฐกิจมหภาคอาเซียน (ASEAN Macroeconomic Research Office : AMRO) ขึ้นที่สิงคโปร์ ในปี ๒๐๑๑ นอกจากนั้น ยังได้มีความริเริ่มตลาดตราสารหนี้เอเชีย (Asian Bond Market Initiative : ABMI) และมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางการเงินในภูมิภาค

การประชุมครั้งล่าสุดคือการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Finance Ministers and Central Bank Governors' Meeting) ครั้งที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๐๑๕ ณ เมืองบากู ประเทศอาเซอร์ไบจาน โดยประธานร่วมในที่ประชุม ได้แก่ ฯพณฯ Danto' Seri Ahmad Hosni Hanadzlah รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

* ที่มา : บทความพิเศษ ความร่วมมือด้านการเงินอาเซียน+๓, โดย เต็มธรรม สิทธิเลิศ, ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน, ส่วนอาเซียน สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www.asean thai.net/ewt_w3c/ewt_news.php?filename=index&nid=3684.

จากประเทศมาเลเซีย และ ๖. Kyunghwan Choi รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลุยุทธ์และการคลัง จากประเทศเกาหลี มีผลการประชุมโดยสรุปในประเด็นสำคัญ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในด้านความร่วมมือทางการเงินของภูมิภาค ดังนี้

๑. ในเรื่องความก้าวหน้าของความริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (CMIM) ได้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อตกลง CMIM ซึ่งมีผลบังคับใช้ไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๐๑๔ และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของ CMIM (CMIM Operational Guidelines) นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำ CMIM Precautionary Line (CMIM-PL) ซึ่งเป็นการพัฒนาและจัดทำกรอบการประเมินคุณภาพสำหรับประเทศสมาชิก บนพื้นฐานของ Economic Review and Policy Dialogue (ERPD) Matrix และเริ่มศึกษาในเรื่อง "Troika's Financial Assistance Programs in the Euro Area for CMIM's Future Reference" และ "Comparative analysis of CMIM arrangement and market practices under International Swaps and Derivatives Association (ISDA)"

๒. ด้านสำนักวิจัยเศรษฐกิจมหภาคอาเซียน+๓ (AMRO) ได้มีการพัฒนาและมีความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเศรษฐกิจมหภาคกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ABD) นอกจากนี้ ยังมีการจัดสัมมนาในประเด็นสำคัญต่าง ๆ และมีการศึกษาร่วมกับสถาบันระหว่างประเทศอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง

๓. ในด้านการริเริ่มตลาดตราสารหนี้เอเชีย (ABMI) ได้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์การออมในภูมิภาค เพื่อตอบสนองความต้องการของการลงทุนของภูมิภาคนี้ และช่วยลดผลกระทบจากความผันผวนของเศรษฐกิจ

๔. ในด้านความริเริ่มใหม่ ได้มีการรับรองแนวคิดของหลักการระดับสูง ที่ไม่ผูกพันสำหรับนโยบายด้านการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (Macro-Prudential Policies : MPPs) และมีความก้าวหน้าในการศึกษาเรื่อง "Using currency swap-financed trade settlement facility" เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการชำระหนี้การค้า

การประชุมครั้งต่อไปจะจัดขึ้นในปี ๒๐๑๖ ที่เมืองแฟรงค์เฟิร์ต ประเทศเยอรมันนี โดยมีลาวและจีนเป็นประธานร่วมของการประชุม

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงาน
วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๙๗๔๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	7161
วันที่.....	๗ 4 ก.ค. 2558
เวลา.....	11.54 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเรื่องด่วนดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่ 631/58	วันที่ 14/กค/58
เวลา 13.16	ส่ง พชช.
สำนักการประชุม	

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙ (นายอังกูร)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๑455/0/ผู้ย)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๓๔..... / ๒๕๕๘.....
วันที่..... ๑๔..... / ก.ค..... / ๕๘.....
เวลา..... ๑๓.๒๒ น.....

สำนักการประชุม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของ
สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
ของภูมิภาคอาเซียน+๓

เหตุผล

โดยที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
ของภูมิภาคอาเซียน+๓ (Agreement Establishing ASEAN+3 Macroeconomic Research Office)
เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
(ASEAN+3 Macroeconomic Research Office : AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์
เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของภูมิภาค โดยการเฝ้าระวังสถานะทางเศรษฐกิจ
ของภูมิภาคและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินแบบพหุภาคีตามกรอบ
อาเซียน+๓ และความตกลงดังกล่าว ได้กำหนดให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาค
อาเซียน+๓ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้แทนของสมาชิกและผู้แทนสำรองในคณะกรรมการบริหาร ได้รับเอกสิทธิ์
และความคุ้มกันในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
ของภูมิภาคอาเซียน+๓ ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงาน
วิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (Agreement Establishing ASEAN+3 Macroeconomic Research Office) เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ASEAN+3 Macroeconomic Research Office : AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของภูมิภาค โดยการเฝ้าระวังสถานะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินแบบพหุภาคีตามกรอบอาเซียน+๓ และความตกลงดังกล่าว ได้กำหนดให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้แทนของสมาชิกและผู้แทนสำรองในคณะกรรมการบริหาร ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ เป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๓ (๑))

๒.๒ กำหนดให้สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ และผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้แทนของสมาชิกและผู้แทนสำรองในคณะกรรมการบริหาร ทั้งนี้ ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย หรือเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามที่ระบุไว้ในความตกลงจัดตั้งสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ร่วมลงนามไว้เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ (ร่างมาตรา ๓ (๒))

๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)